

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De eruditione christifidelium

Herolt, Johannes

Colonie, 27. X. 1496

De remedijs [contra] ira[m] aliena[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30784

insinuet. discendo sibi. Hoc mihi videtur ad salutem tuam et ad bonum tuum pertinere. pro cas mihi quia pro melioratione tua feci eo quod salutem tuam desidero sincerit' tanquam propriam.

Equitur de remedijs contra iram propriam. Quorum primum est consideratio dominice passionis christi. unde Gregorius. Si passio domini ad memoriam revocetur. nihil a deo durum quod non equo animo toleret. quod remedium in libro Numeri. c. xxi. nobis insinuat. ubi legitur quod filius israel respicientes serpentem eneus a mortu serpentium ignitorum sanabatur. unus de serpentibus ignitis est ira. a qua quis sanatur si diligenter attendit quod christus in cruce pro eo sustinuit. Tunc enim patienter sustinebit quicquid oportebit eum pro amore christi pati. Quia cum christus malediceret non maledicebat. et cum male tractaretur non aperuit os suum. Unde ad illud exemplum nostris cordibus imitandum hortatur sponsus in canticis. Donec mesicut signaculum super cor tuum quia reuera quicumque illud signaculum et exemplar patientie cordi suo profecte impresserit. omnem ire impetum facili' edomabit. Secundum remedium contra iram propriam est silentium. Unde super illud. puer. xii. Fatuus statim vindicat iram suam. Dicit glossa. Natura ire est ut plara magis ferueat. occultata languescat. Et pro uerbis. xvi. Qui imponit stulto silentium iras mitigat. Stultus est homo superbus. precipue si iracundus sit homo ille. Ad illud secundum remedium videtur pertinere illud psalmus. Posui custodiam ori meo cum consisteret peccator aduersum me. Tertium remedium est considerare utilitatem quam habet tribulatio quam toleratur patienter tam in presenti quam in futuro. Hac utilitatem insinuat nobis David cum dicit de persecutoribus. Circumdederunt me sicut apes. Apes aculeo pungunt. sed ex alta parte mel tribuunt. Sic persecutores utique puniunt cum tribulationem inferunt. tamen amandissimi sunt. quia mel celestis dulcedinis quodammodo

modo conferunt. materiam enim corone eterne huiusmodi ministrant. Unde psalmus. Super dorsum meum fabricauerunt peccatores. scilicet coronam vite eterne. Quartum remedium est proprium defectum consideratio. Facilius enim superportat aliquis defectus aliorum quam ipse defectus suos agnoscit. Quis oportet ab alijs superportari. unde Salomone puer. xix. Non indiges misericors est. Quintum remedium ire est quod iracundus consideret quod non potest nocere alij nisi ipse sibi antea maximum nocentem inferat. scilicet animam propriam occidendo. Quia quoniam iracundus vult ledere proximum in rebus vel in fama vel in corpore hoc non potest proficere nisi oporteat eum antea animam suam propriam mortificare.

Equit de tribus remedijs contra iram alienam. Primum est mollis responsio. unde Salomone puer. xv. Mollis responsio frangit iram. sermo durus suscitatur furorem. homo iratus est olla bulliens. Proverbia. xv. Os fatuorum ebullit stulticiam. Ideo aqua frigida mollis rationis fundenda est. Ecclesiasticus. xviii. Nonne ardorem refrigerabit ros. Dulce verbum est velut ros refrigerans ardorem ire. Secundum remedium contra alienam iram est silentium. unde Salomone puer. xxvi. Qui defecerint ligna extinguet ignis. velut ligna se habent verba que respondent homini iracundo unde ignis ire nutrit. unde Ecclesiasticus. viii. Ne litiges cum homine linguato et ne struas ligna in ignem ipsius. Securius enim est etiam omnino recedere ab irato. sicut aliquis recedit ab igne quem non vult turbare. nec calefieri ab eo. Unde ad Rhodanum. Non vosmetipsos defendentes charissimi. sed date locum ire. Tertium remedium est contra iram alienam benefacere homini irato. Unde puer. xxv. Si esurierit inimicus tuus. ciba illum. si sitierit potum ei da. et congregabis carbonem ignitos super caput eius. Beneficia que inimico exhibentur sunt velut pruna accendentes inimicos eorum ad amorem. Unde exemplum legitur de hoc in vita spatrum. quod quidam senex

*Unum remedium
silium contra
iram est silentium
2 remedium
mollis resp.
3 remedium
benefacere
inimico*

habuit insidiātem sibi: et ille p̄parauit ei
bana et portauit ad eū. et sic p̄pter bene-
ficia sibi ab eo exhibita recō altat? est ei

De accidia.

Accidia s̄m Hugonē li. ij. de
sacramentis sic diffinit. Acci-
dia est rediū et amaritudo ani-
mi iordinata: qua iocūditas
sp̄nalis extinguitur: et quodam despera-
tōis p̄ncipio mēs in semetip̄am subuer-
titur. Sed Bern. dicit q̄ accidia est q̄/
dam animi torpor quo q̄s negligit aliq̄
bona ichoare aut fastidit p̄ficere. S̄c̄e
dum q̄ accidia est peccatum graue. Pri-
mo q̄ multum displicet deo q̄ homo ē
piger et tardus ad bonū. sicut p̄ ex mul-
tis locis sacre scripture. Et p̄mo ex illo
v̄bo Apoē. iij. Quinā frigid⁹ es aut
calidus. s̄ q̄ tepidus es et nō calid⁹ ne-
q̄ frigidus incipiam te euomere ex ore
meo. Calidus est q̄ feruens est ad bonū
frigidus est q̄ simplr̄ desistit a bono. Te-
pidus v̄o q̄ medio modo se habet. Et
dicit glo. interli. q̄ maior spes est de fri-
gidis q̄ de tepidis. Cuius rei hec ē cā
q̄ tepidi quandā securitatē accipiūt de
hoc q̄ aliqd̄ boni agūt. et ideo se nō cor-
rigūt. S̄ frigidū id ē p̄ctōres se esse ma-
los agnoscūt. ideo citius p̄uertūtur. Te-
pidus de ore dei euomit q̄n̄ in deserto/
ra p̄cipitat. vel quando impenitēs mo-
rit. et a p̄sortio sanctorū remouebit. Q̄
etiā accidia deo multū displicet p̄t̄ ite-
sic habet. Dico vob̄ q̄ ita gaudiū est ā.
d. sup̄ vno p. p. agente q̄ sup̄ nonaginta
nouē iustis q̄ nō in. p. c. zc̄. Ibi dñs seruē-
tem p̄ctōrem post conuersionē nonagin-
tanouē p̄ponit. sicut dux ī p̄lo plus di-
ligit vñū militem q̄ post fugaz reuersus
hostem fortiter p̄mit. q̄ eum q̄ nūq̄ fu-
git. nec vnq̄ fortiter egit. Plus amatur
ager q̄ post sp̄inas et tribulos fruct⁹ vbe-
res reddit: q̄ q̄ sp̄inas et tribulos nunq̄

habuit et semp̄ steril̄ extitit. Item p̄t̄ ad
duci q̄d legit̄ Luce. xij. de ficulnea fru-
ctum non faciente. vbi d̄r. Succidite il-
lam: vt q̄d terram occupat. Et quod d̄r
Math. xxv. Seruum inutilem eijate in
tenebras exteriores. Ex q̄bus patz̄ q̄n-
tum displiceat deo accidia. Secūdo ac-
cidia multum displicet deo. q̄ accidio-
sus maḡ est deo inobediēs q̄ creature
irrōnales. cum plus teneatur deo p̄pter
plura b̄nficia que accepit a deo p̄re alijs
creaturis. Exemplum de sole. Posuit eī
deus p̄ceptum solī vt singul⁹ diebus ve-
niat ab oriente in occidentem. et singul⁹
noctibus reuertatur in orientem. nō p̄-
gritatur nec de die nec de nocte nec esta-
te nec hyeme implere illud p̄ceptum. et
quātūcūq̄ laborat in vna die: tamen
summo mane orit̄ seq̄nti die. et tamē nō
expectat talem remuneratōem laboris
sui vel talē penam negligentie sue qualē
homo. Ad hoc videtur habuisse respec-
tum Aug⁹. cum dixit Indecens ē xp̄ia
no si radius sol̄ eū in lecto iueniat. Pos-
set em̄ dicere sol̄ si potestatem haberet lo-
quendi. Amplius laboraui heri q̄ tu.
et tamē ego surrexi et tu adhuc dormis.
Possumus etiā accipere exemplum ad-
derestatonem huius peccati ab eis q̄ ex
terra nascunt. Videmus em̄ herbas et
arbores: que cum m̄imum habeant m̄iti-
um in crescendo ad magnam quāritatē
peruenire. Et tali exemplo v̄tatur Sa-
lomon. puer. vi. dicens. Vade ad for-
micam o piger et p̄sidera vias eius et di-
sce sapiētiam. q̄ cum nō habeat ducem
nec p̄ceptores nec p̄ncipem: parat ī esta-
te cibum vt in hyeme comedat. Potest
erubescere piger homo q̄ animal tam p-
uum in futurum sibi prouidet. et ip̄e vsū
rōnis habens non vult sibi prouidere.
de futuro. Item videmus aquā semp̄
deorsum currere nisi impediatur. et sic d̄
omnibus creaturis et aīalibus. Vñ Tre-
sto. li. xi. aīalium. Nullum ens naturali-
ter est otiosum. vñ in omnibus aīalib⁹